

Notat

Dato: 10.06.2021
Reference: Økonomi og dataanalyse
Journalnr.: 21/634

Økonomiske konsekvenser af Økonomiaftalen for 2022

Regeringen og KL indgik den 8. juni 2021 aftale om kommunernes økonomi for 2022 samt om en midtvejsregulering af bloktilskuddet i 2021. I dette notat beskrives aftalens overordnede økonomiske konsekvenser for Norddjurs Kommune.

Resume af aftalen

- Kommunernes servicramme bliver hævet med 1,4 mia. kr. svarende til cirka 9,2 mio. kr. for Norddjurs Kommune
- Kommunerne skal samlet selv finde yderligere 0,6 mia. kr. til borgernær velfærd gennem effektiviseringer ved reduktion af konsulentudgifter og velfærdsprioritering. Dette svarer til cirka 3,8 mio. kr. for Norddjurs Kommune. Beløbet bliver i kommunerne.
- Anlægsrammen bliver fastsat til 19,9 mia. kr., hvoraf staten finansierer 18,9 mia. kr.
- Der er aftalt en midtvejsregulering inklusiv Covid-19 kompensation i 2021 samt endelig afregning af beskæftigelsestilskuddet på netto -2,5 mia. kr., svarende til at Norddjurs Kommune skal tilbagebetale cirka 14,9 mio. kr.

De vigtigste økonomiske temaer i aftalen gennemgås herunder:

Serviceramme

Kommunernes samlede servicramme bliver hævet med 1,4 mia. kr. sammenlignet med økonomiaftalen for 2021. Når servicrammen bliver hævet, får kommunerne ekstra indtægter gennem bloktilskuddet til at dække udgifterne. For Norddjurs Kommune betyder det en skønnet andel på ca. 9,2 mio. kr. Den vejledende servicramme for Norddjurs Kommune for 2022 bliver meldt ud af KL i løbet af juni.

Det er derudover aftalt, at kommunerne selv skal frigøre 0,6 mia. kr. ved effektiviseringer til borgernær velfærd, ved blandt andet at reducere brugen af eksterne konsulenter og ved at arbejde med velfærdsprioriteringen. Dette svarer til 3,8 mio. kr. for Norddjurs Kommune.

Det samlede løft til borgernær velfærd er dermed på 2,0 mia. kr. ifølge aftalen.

Kommunerne og Regeringen er enige om, at de 2,0 mia. kr. dækker den demografiske udvikling, og giver kommunerne mulighed for at investere i velfærden. Der er også enighed om, at udgiftspresset på det specialiserede socialområde kræver vanskelige prioriteringer i forhold til de øvrige velfærdsområder, men at den fortsatte udvikling af området skal ske inden for den aftalte ramme.

3 mia. kr. af kommunernes bloktilskud er som i tidligere år gjort betinget af, at kommunerne samlet set overholder servicrammen i budgettet for 2022.

Anlægsramme

Kommunernes anlægsramme er i 2022 fastsat til 19,9 mia. kr. Kommunerne skal selv finansiere 1 mia. kr. Kommunerne modtager derfor 18,9 mia. kr. gennem bloktilskuddet til finansiering af anlægsudgifter. For Norddjurs Kommune svarer dette til cirka 127 mio. kr.

Det er aftalt, at 1 mia. kr. af den samlede anlægsramme er reserveret til grønne investeringer som energirenoveringer mv. Dette svarer til cirka 6,3 mio. kr. for Norddjurs Kommune.

Anlægsrammen i økonomaftalen for 2021 på 21,6 mia. kr. var ekstraordinær stor, fordi der var behov for at understøtte beskæftigelsen på grund af Covid-19. Det var derfor forventet, at anlægsrammen i 2022 ville blive mindre. Anlægsrammen var til sammenligning henholdsvis 18,7 og 19,6 mia. kr. i økonomaftalerne for 2019 og 2020.

1 mia. kr. af kommunernes bloktilskud er som i tidligere år gjort betinget af, at kommunerne samlet set overholder anlægsrammen i budgettet for 2022. Der udmeldes ikke en vejledende anlægsramme for den enkelte kommune.

Midtvejsregulering for 2021

I økonomaftalen er der aftalt en midtvejsregulering på i alt -2,5 mia. kr. for 2021, som vil blive modregnet i bloktilskuddet til kommunerne. Den samlede midtvejsregulering i 2021 for Norddjurs Kommune er foreløbigt skønnet til at være cirka -14,9 mio. kr. Den præcise fordeling af beskæftigelsestilskuddet kendes dog først i starten af juli måned, hvor ministeriet udmelder de endelige fordelingstal.

I midtvejsreguleringen indgår både tilskud som tilføres kommunen som eksempelvis kompensation på 5,7 mio. kr. vedrørende Covid-19 relaterede udgifter og ekstra midler grundet stigningen i pris- og lønskønnet. Samtidig indgår der også beløb, som Norddjurs Kommune skal tilbagebetale vedrørende arbejdsmarkedsområdet, da antallet af ledige og borgere på forsørgelse ikke steg så meget som ventet. Norddjurs skal derfor tilbagebetale ca. 23,1 mio. kr. vedrørende budgetgarantien og ca. 6,8 mio. kr. vedr. beskæftigelsestilskud til de forsikrede ledige.

De beløb, der tilføres kommunen i midtvejsreguleringen vil blive lagt ud i organisationen i forbindelse med den budgetopfølgning, der behandles på økonomiudvalget og kommunalbestyrelsen i august.

Under tabel 1 er de enkelte elementer i midtvejsreguleringen uddybet.

I budgettet for 2021 er der afsat en pulje på 10 mio. kr. til imødegåelse af en negativ midtvejsregulering. Dette betyder at der samlet mangler finansiering på 4,9 mio. kr. til dækning af midtvejsreguleringen på finansieringssiden, dette vil der også blive indarbejdet i budgetopfølgningen, der behandles i ØK og KB i august.

Tabel 1: Opsummering af midtvejsreguleringens betydning for Norddjurs Kommune i 2021

Type	Beløb (mio. kr.)
Kompensation for Covid-19 relaterede udgifter	5,7
Tilbagebetaling vedr. budgetgaranti	-23,1
Beskæftigelsestilskud 2020 efterregulering	-6,8
Ændret P/L skøn	2,0

Type	Beløb (mio. kr.)
DUT sager	7,3
Midtvejsregulering i 2021 som følge af økonomiaftalen for 2022	-14,9

+ = ekstra tilskud - = tilbagebetaling af tilskud

De enkelte elementer i midtvejsreguleringen er uddybet herunder:

Covid-19

Det er aftalt en foreløbig Covid-19 kompensation til kommunerne på 0,9 mia. kr. for udgifter afholdt i 2021. Det er aftalt, at Covid-19 beløbene vil blive udbetalt hurtigst muligt til kommunerne. Norddjurs Kommunes andel af de 0,9 mia. kr. er cirka 5,7 mio. kr. Herudover bliver der afregnet 0,4 mia. kr. direkte til KViK som er kommunernes indkøbscentral af værnemidler, der administreres af Århus Kommune.

KL og regeringen er enige om, at der i forbindelse med forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2023 drøftes en efterregulering af merudgifterne til håndtering af Covid-19 for 2020 og 2021.

Budgetgaranti

Der bliver lavet en regulering af budgetgarantien for 2021, som er de midler kommunerne får til dækning af udgifterne på overførselsområdet. Den nuværende forventning til 2021, er at udgifterne ikke bliver så høje som det skøn, der blev indarbejdet i sidste års aftale. Derfor nedjusteres skønnet med 2,8 mia. kr. Dette betyder for Norddjurs Kommune, at der skal tilbagebetales et beløb i størrelsesorden -23,1 mio. kr.

Beskæftigelsestilskud 2020

Der er aftalt en efterregulering af beskæftigelsestilskuddet i 2020 på -1,3 mia. kr. Fordelelsen mellem kommunerne vil afhænge af ledigheden lokalt og regionalt, men en indikativ beregning viser, at Norddjurs Kommune kan forvente en midtvejsregulering på cirka -6,75 mio. kr.

Ændret P/L skøn

Pris- og lønsskønnet for 2020 er hævet med 0,2 pct. Point svarende til 0,3 mia. kr. Omregnet betyder det, at Norddjurs Kommune modtager 1,89 mio. kr. i midtvejsreguleringen til dækningen af stigningen i P/L. Baggrunden for justeringen er bl.a. stigende priser på indkøbs- og håndværkerarterne.

DUT-sager

Herudover er der en række DUT sager som er vedtaget i Folketinget som har betydning for den kommunale økonomi. Det drejer sig primært om udgifter på overførselsområdet udenfor budgetgarantien. Der er gennemført lovændringer for samlet 1,1 mia. kr. Dette betyder at Norddjurs Kommune modtager 7,30 mio. kr. i midtvejsreguleringen.